

ความคิดเห็นความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
สถานศึกษาโรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

จารุณี ธรรมสาธิต*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การสอน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จำนวน 140 คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan และกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการใช่ จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มีลักษณะคำถามปลายปิด ชนิดเลือกคำตอบ 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป คำนวณหาค่าสถิติร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเฉลี่ยเชิงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบค่าความแตกต่าง กรณี 2 กลุ่ม ใช้สถิติที (t-test) และกรณีมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : ANOVA) ซึ่งถ้าพบความแตกต่างค่าเฉลี่ยจะทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison) ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านอันดับสุดท้ายคือด้านการคำนึงปัจเจกบุคคล

2. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต3 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต3 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์ โลกได้มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับประเทศไทยที่กำลังก้าวสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งหมายถึงการปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ที่เน้นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยพัฒนา (เอกสารวิชาการ สำนักงานวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) ดังนั้นการบริหารการศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาองค์กรให้มีความพร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงพัฒนาของประเทศให้ก้าวหน้า เทคโนโลยี นวัตกรรมต่างๆ และโจทย์นี้เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารการศึกษาตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาตนเอง และใช้ภาวะผู้นำในการบริหารงาน พัฒนาคุณภาพการศึกษาไทย สร้างฝันเพื่อภายในองค์กรให้แข็งแกร่ง เพื่อผลักดันให้พื้นที่เหล่านั้นขับเคลื่อนประเทศไทยเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 อย่างมั่นคง

การบริหารการเปลี่ยนแปลง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนเป็นพื้นฐาน เนื่องจากผลลัพธ์ของการดำเนินงานขององค์กร มาจากผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ในองค์กรโดยรวม ผู้บริหารที่ตัดสินใจเลือกการปรับตัวที่เหมาะสม และสามารถนำแนวทางมาใช้ได้อย่างถูกต้อง จะทำให้องค์กรมีความยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เพราะการปรับเปลี่ยน คือ พื้นฐานส่วนหนึ่งของการอยู่รอดขององค์กร การปรับเปลี่ยนเป็นวิกฤตปัจจัยของความสำเร็ขององค์กร (สุธรรม ธรรมพัฒน์, 2554 :101)

ผู้บริหารสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องเป็นผู้นำที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีวิสัยทัศน์ในการทำงานที่ชัดเจน คิดกลยุทธ์เชิงรุก เป็นผู้นำการเปลี่ยน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน มีการมุ่งมั่นต่อการสร้างภาพใหม่ขององค์กร รวมทั้งเป็นผู้ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะช่วยให้เกิดการตัดสินใจ การแก้ปัญหา การ

* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สนับสนุนที่เหมาะสม เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สื่อสารให้บุคลากรในองค์กรเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญ และคำจำเป็นในการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมี E-Leadership หรือ ผู้นำยุคใหม่ที่แท้จริง ซึ่งถือว่าเป็นผู้ควบคุมกลไก หรือขับเคลื่อนการศึกษาไปสู่เป้าหมายแห่งการปฏิรูปการศึกษา เป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพอย่างแท้จริง (สุธรรม ธรรมทัศนานนท์.2554:124) เพราะผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ จะสามารถโน้มน้าวใจให้คนอื่นปฏิบัติงานตามให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดขึ้น ส่งเสริมให้เพื่อนร่วมงานทำงานให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีวิธีการสร้างศรัทธา และแรงบันดาลใจให้เพื่อนร่วมงาน ให้สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง (พร จันร์ศิริศิริ.2554:84)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงนั้น บาสและโอโวลิโอ (Bass and Avolio, 1994 อ้างใน รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2556) ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ว่าเป็นผู้นำที่ยกระดับความต้องการ ความเชื่อ ทศนคติ คุณธรรมของผู้ตามให้สูงขึ้น เพื่อให้มีผลต่อการพัฒนาเปลี่ยนแปลงองค์กรให้มีประสิทธิผล ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ วิโรจน์ สารตนะ (2545:95) ที่กล่าวว่า ผู้นำเป็นผู้ที่มีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้ผู้อื่นมีพฤติกรรมที่คล้อยตาม และเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leader) ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในโรงเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำหรับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน การพัฒนาองค์กรทางการศึกษาก็จะมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน แต่ปัจจัยอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งคือ องค์กรจะต้องมีบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ ครู และเจ้าหน้าที่ ที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับภาระงานและเพียงพอต่อการบริหารจัดการ ฉะนั้น ทรัพยากรบุคคลในหน่วยงานทางการศึกษา จึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่องค์กรจะเอาใจใส่ดูแลเป็นพิเศษ เพราะบุคคลเป็นผู้จัดหา และใช้ทรัพยากรการบริหารไม่ว่าจะเป็นเรื่องเงิน วัสดุอุปกรณ์ การจัดการ องค์กรใดๆก็ตามถ้าเริ่มต้นด้วยการมีบุคคลที่ดี มีความรู้ ความสามารถ และเหมาะสมกับงานที่ทำก็จะส่งผลให้ปัจจัยด้านอื่นประสบความสำเร็จไปด้วย (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2545:179) การพิจารณาว่าสถานศึกษามีประสิทธิผลหรือไม่นั้น มีตัวบ่งชี้ที่สำคัญคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความสามารถในการปรับตัว ความพึงพอใจในระบบการบริหารงานของสถานศึกษา มีการปรับปรุงพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วยนวัตกรรมใหม่ๆ ให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความมุ่งมั่นในชีวิตที่จะอุทิศเวลาในการทำงาน เพื่อให้ตามเกณฑ์ หรือตัวชี้วัดที่

สถานศึกษากำหนด สถานศึกษามีแผนพัฒนาบุคลากร มีแผนการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ส่งเสริมให้บุคลากรมีความตั้งใจ และเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง และเต็มใจ มีความตระหนักในภาระหน้าที่ของตนเองและส่วนรวม (Hoy and Miskel, 1982)

จากที่กล่าวต้น ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ และส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียน โรงเรียนจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับ การมีภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในการปรับเปลี่ยน และพัฒนางานให้ดีขึ้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาสถานศึกษา อันส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียน เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงานทางการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 โดย จำแนก เพศ และประสบการณ์การสอน

ขอบเขตของการวิจัย

ตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ครูโรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต3 ได้มาจากได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 คน

* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งได้พัฒนามาจากแบบสอบถามของ เกล้ารัชจิกา ถวัลย์เสรี (2557, หน้า 96-99) ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะคำถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (checklist) ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การสอน จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จำนวน 40 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (rating scale) โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด ทำการวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าทางสถิติ ด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความเรียบร้อย ความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดมาทำการจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency)
4. วิเคราะห์ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การประเมินค่าของเบสท์ (Best, 1986, p. 195) แปลความหมายจากค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	ระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	ระดับ มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	ระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	ระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	ระดับ น้อยมาก

5. วิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็น จำแนก เพศ ใช้การทดสอบแบบที (t-test)

6. เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ที่ จำแนกตามประสบการณ์การสอน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ถ้าพบ ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ (Scheff 's Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 103 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 56 คน โดยมี ประสบการณ์การสอนในสถานศึกษา ตั้งแต่ 1-10 ปี รองลงมาได้แก่ ประสบการณ์สอนในสถานศึกษา ตั้งแต่ 11 – 20 ปี และมีประสบการณ์สอนในสถานศึกษา 21 ปีขึ้นไป ตามลำดับ

3. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จากกลุ่มตัวอย่าง 104 คน มีความเห็น โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้านสรุปผลได้ดังนี้

3.1 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเรียงลำดับ 3 อันดับแรก คือ ด้านผู้บริหารสามารถควบคุมอารมณ์ได้ในสถานการณ์วิกฤติ ด้านผู้บริหารบริหารงานด้วยหลักธรรม จริยธรรม และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ครู และด้านผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3.2 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการสร้างแรงบันดาลใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากเรียงลำดับ 3 อันดับแรก คือด้านผู้บริหารมีทักษะในการพูดโน้มน้าวจิตใจครู ด้านผู้บริหารกระตุ้นให้ครูเห็นถึงความสำคัญและปฏิบัติงาน โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมอยู่เสมอ และด้านผู้บริหารกระตุ้นให้ครูสามารถตัดสินใจและจัดการกับปัญหาที่ตนเองเผชิญได้

3.3 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการกระตุ้นทางปัญญา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเรียงลำดับ 3 อันดับแรกคือด้านผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่ๆที่น่าสนใจ ด้านผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูในโรงเรียนเสนอแนวคิดในการพัฒนาแก้ไขปัญหภายในโรงเรียน ตามลำดับ และด้านผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขปัญหภายในชั้นเรียน

3.4 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ 3 อันดับแรก คือด้านผู้บริหารสามารถมอบหมายงานให้กับครูแล้วงานสำเร็จตามเป้าหมายที่ผู้บริหารตั้งไว้ ด้านผู้บริหารดูแลเอาใจใส่และให้ความสำคัญกับทรัพยากรบุคคล และด้านผู้บริหารเปิดโอกาสและนำข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของครูเป็นรายบุคคลตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการศึกษา ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 พบว่า ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้นำที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีวิสัยทัศน์ในการทำงานที่ชัดเจน คิดกลยุทธ์เชิงรุก เป็นผู้นำการเปลี่ยน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน มีการมุ่งมั่นต่อการสร้างภาพใหม่ขององค์กร รวมทั้งเป็นผู้ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะช่วยให้เกิดการ

ตัดสินใจ การแก้ปัญหา การสนับสนุนที่เหมาะสม (สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์, 2554:124) เพราะผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ จะสามารถโน้มน้าวใจให้คนอื่นปฏิบัติงานตามใ้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดขึ้น ส่งเสริมให้เพื่อนร่วมงานทำงานให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีวิธีการสร้างศรัทธา และแรงบันดาลใจให้เพื่อนร่วมงาน ให้สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง (พร จันร์ศิริสิริ, 2554:84) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของแอนนา รัตนภักดี (2553) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความ เป็นปัจเจกบุคคล และโดยภาพรวมอยู่ในระดับ สอดคล้องกับ เรวดี ซ่อนเพชร (2556) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 ผลการศึกษาพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ พบว่าครูผู้สอนมีความคิดอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารจะเป็นที่ยกย่อง เคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ และทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อร่วมงานกัน ผู้นำจะต้องมีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดไปยังผู้ตาม ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีศีลธรรมและมีจริยธรรมสูง มีความเฉลียวฉลาด มีสมรรถภาพ ความตั้งใจ การเชื่อมั่นในตนเอง ความแน่วแน่ในอุดมการณ์ เสริมความภาคภูมิใจ ความจงรักภักดี และความมั่นใจของครู ซึ่งสอดคล้องกับ แอนนา รัตนภักดี (2553) ได้ศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความ เป็นปัจเจกบุคคล และโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ พบว่าครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารมีความประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับคณะครู โดยการสร้างแรงจูงใจภายใน การให้ความหมายและท้าทายในเรื่องงานของครู ผู้บริหาร กระตุ้นจิตวิญญาณของทีมให้มีชีวิตชีวา มีการแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้น โดยการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก ผู้บริหารจำให้ครูได้เห็นภาพที่งดงามของอนาคต ผลของการวิจัยนี้สอดคล้องกับ สุมาลี ละม่อม (2553) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา พบว่าพบว่าครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารมีการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการตั้งสมมติฐาน การเปลี่ยนกรอบการมองปัญหา และการเผชิญกับสถานการณ์เก่าๆด้วยวิถีทางใหม่แบบใหม่ๆ มีการจูงใจและสนับสนุนความคิดริเริ่มใหม่ๆ ในการพิจารณาปัญหาและการหาคำตอบของปัญหา มีการให้กำลังใจคณะครูให้พยายามหาทางแก้ปัญหาด้วยวิธีใหม่ๆ มีการกระตุ้นให้ผู้ตามแสดงความคิดเห็นและเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับ แอนนา รัตนภักดี (2553) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 1 พบว่า ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ในระดับมาก และสอดคล้องกับ วันเพ็ญ รัตนอนันต์ (2555) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการสร้างบารมี

1.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล พบว่าครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้ดำเนินการดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคลและทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ เป็นที่ปรึกษา ของครู เอาใจใส่ในความต้องการของปัจเจกบุคคล สร้างบรรยากาศของการให้การสนับสนุน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความจำเป็นและความต้องการ สอดคล้องกับวันเพ็ญ รัตนอนันต์ (2555) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ซึ่งลำดับแรกคือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล สอดคล้องกับ สุมาลี ละม่อม (2553 : บทคัดย่อ) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 พบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับมาก

2. จากผลการศึกษา ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 พบว่า ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เอกชัย บุตรวิธา (2555) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ และผู้บริหารศูนย์การเรียนรู้ปัญญาภิวัฒน์ จำแนกตามอายุ และเพศ ไม่พบความแตกต่าง

3. จากผลการศึกษา ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 พบว่า ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เกษมศักดิ์ ศรีทอง (2554) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของครูกลุ่มชนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติการสอนต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ดังนี้

1. ด้าน พบว่าการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารประพฤติตนเป็นที่เชื่อมั่นและศรัทธาน่าเคารพนับถือมีค่าเฉลี่ยรวมต่ำที่สุด ข้อเสนอแนะ คือ ผู้บริหารควรรักษาบุคลิกและภาวะผู้นำตลอดเวลาทั้งในเวลาปฏิบัติงานและนอกเหนือเวลาปฏิบัติงาน

2. การสร้างแรงบันดาลใจ พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาความสามารถตนเองอย่างต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะ คือ ผู้บริหารควรสนับสนุนการพัฒนาความสามารถของครูเป็นรายบุคคลอย่างทั่วถึงและตรงตามความสามารถ โดยคำนึงความต้องการของครู

3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูคิดและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ข้อเสนอแนะ คือ ผู้บริหารควรช่วยเหลือครูเมื่อมีปัญหา โดยให้ความช่วยเหลือในการกระตุ้นการคิดแก้ปัญหาให้เป็นระบบ ตรงจุด และเสนอแนวทางการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์มากขึ้น

4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล พบว่า ผู้บริหารมอบหมายงานให้ครู ตามความรู้ความสามารถ และความถนัดอย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยรวมต่ำที่สุด ข้อเสนอแนะ คือ ผู้บริหารควรมอบหมายงานที่นอกเหนือจากการสอนให้ตรงตามความสนใจ หรือความถนัดของตัวครู หรือหากจำเป็นต้องมีการมอบหมายผู้บริหารควรมีการติดตามช่วยเหลือหรือส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาความสามารถของครูให้มีความเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

แอนนา รัตนภักดี. (2553). “ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 1”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

วันเพ็ญ รัตนอนันต์. (2555). “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

เรวดี ช้อนเพชร. (2556). “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556.

สุมาลี ละม่อม. (2553). “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

เอกชัย บุตรวิชา. (2555). “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ และผู้บริหารศูนย์การเรียนรู้ปัญญาภิวัฒน์”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.

เกษมศักดิ์ ศรีทอง . (2554). “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครูกลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.

คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555

Bass, Brenard M. **Leadership and Performance Beyond Expectations**. New York : Free Press, 1985.

Bass, Brenard M. and B.J. Avolio. **Improving Organizational Effectiveness Through Transformational Leadership**. Thousand Oaks: Sage Publication, 1994.

Burns, James M. **Leadership**. New York : Harper and Row, 1978